

شماره چاپ: ۴۵

دوره دهم - سال اول

شماره ثبت: ۳۸

تاریخ چاپ: ۱۳۹۵/۴/۲۱

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح تنقیح قوانین ورزشی»

کد موضوعی: ۲۷۰

شماره مسلسل: ۱۴۹۵۱

مردادماه ۱۳۹۵

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده.....
۱.....	مقدمه.....
۲.....	بررسی طرح.....
۸.....	نتیجه گیری و پیشنهاد.....
۱۰.....	پیوست ها.....
۱۲.....	منابع و مأخذ.....

اظهار نظر کارشناسی درباره: « طرح تنقیح قوانین ورزشی »

چکیده

پیراستن قوانین و مقررات از مواد زائد و منسوخ و دسترسی به مصوبات معتبر و عاری از تعارض به عنوان یک ضرورت قانونگذاری مطرح شده است، لذا « طرح تنقیح قوانین ورزشی » در اجرای قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور از سوی معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی پیشنهاد شده است. مرکز پژوهش‌های مجلس با تأکید و تأیید ضرورت امر تنقیح قوانین ورزشی، بررسی ابعاد طرح ارائه شده گویای آن است که این طرح دارای نقاط قوت و ضعفی است که می‌بایست مورد توجه طراحان قرار گیرد. در این گزارش ضمن پرداختن به این موارد و رعایت ملاحظات مورد نظر طرح پیشنهادی جایگزین ارائه شده است.

مقدمه

طرح تنقیح قوانین ورزشی کشور با هدف زدودن و حذف قوانین غیرمعتبر و ارائه قوانین معتبر ارائه شده است. براساس آنچه در مقدمه طرح (دلایل توجیهی) بیان شده، دلایل پیشنهاددهندگان، آن است که اجرای این قوانین بدون تفکیک معتبر و منسوخ، کار

مأموران اجرا را با چالش روبرو کرده و چه بسا قوانین منسوخ اجرا و قوانین معتبر معطل بمانند و در این شرایط نه تنها دسترسی به قوانین معتبر غیرممکن می‌گردد، بلکه باعث می‌شود هرکس تفسیر و تعبیر متفاوتی از قوانین با موضوع واحد داشته باشد، لذا ضمن اینکه اجرای قوانین و مقررات با چالش جدی روبرو می‌شود، احقاق حقوق مردم یا دستگاه‌های حکومتی نیز با اشکال اساسی مواجه می‌گردد. بر همین اساس و در راستای اجرای مواد (۱) و (۳) «قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور» مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵، معاونت محترم قوانین مجلس شورای اسلامی ۳۳۵ فقره مصوبه اصلی و مرتبط با ورزش و تربیت‌بدنی را طی فرآیند تنقیح و تفکیک قوانین منسوخه صریح و ضمنی، قوانین بلاموضوع، قوانین موعده منقضی، قوانین اصلاحی، الحاقی، متروک و تفسیری بررسی نموده و درخصوص وضعیت اعتبار و تنقیح آنها ارائه پیشنهاد کرده است. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با تأکید بر ضرورت امر تنقیح قوانین در حوزه ورزش طرح مزبور را به دقت مطالعه و نقاط قوت و ضعف آن را بررسی کرده و در نهایت پیشنهاد خود را ارائه کرده است.

بررسی طرح

هر چند، طی مدت یکصد و ده سال فرآیند قانونگذاری در ایران، ورزش و تربیت‌بدنی نسبت به سایر موضوعات از کم‌قانونی و بی‌قانونی بیشتر متضرر شده است تا تنوع و تعدد قانون، لکن این به معنای کم‌ارزشی تنقیح قوانین این حوزه نیست. با توجه به منتفی، منقضی و منسوخ شدن برخی از مصوبات ورزشی، اهمیت و ضرورت تنقیح این

قوانین بر کسی پوشیده نیست. با این حال، طرح ارائه شده نقاط قوت و ضعفی دارد که در ادامه به آنها پرداخته می‌شود.

نقاط قوت طرح

توجه به همه مصوبات ورزشی از نقاط قوت طرح است. در واقع، در طرح مزبور نه تنها قوانین اصلی با موضوع ورزش و تربیت بدنی بلکه مصوبات مرتبط مثل برخی از مصوبات ورزشی گنجانیده در قوانین غیرورزشی و احکام دائمی بودجه‌های سالیانه نیز بررسی و انتخاب شده‌اند که باعث تقویت طرح شده است.

نقاط ضعف طرح

براساس قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵، تهیه پیشنهاد جهت نسخ قوانینی که موضوع آنها منتفی یا نسخ ضمنی شده و ارائه آن به هیئت رئیسه مجلس جهت طی مراحل قانونی (بند «۴-۱» از ماده (۳)) و شناسایی موارد نسخ صریح شخصی و اعمال آنها در مجموعه‌های تنقیح شده و ارسال به روزنامه رسمی جهت انتشار (بند «۵-۱» از ماده (۳)) دو اقدام اساسی معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی می‌باشد. بررسی طرح ارائه شده نشان می‌دهد که در این طرح هر دو مصوبات منسوخه صریح و ضمنی برای لغو پیشنهاد شده‌اند. ذکر موارد نسخ صریح در این طرح از نظر اسلوب قانونگذاری به‌عنوان حشو تلقی می‌شود زیرا چنین قوانینی، سابقاً به صراحت مورد نسخ قرار گرفته‌اند. علاوه بر این، در انتخاب و پیشنهاد قوانین - به شرح پیوست طرح - توجه به موارد زیر ضروری است؛

۱. احکام و مصوبات دیده نشده در طرح

✓ بند «و» ماده (۴) قانون تأسیس سازمان تربیت‌بدنی ایران و تبصره ذیل آن مصوب ۱۳۵۰/۳/۲۳ - به ترتیب - به ایجاد و اداره مؤسسات لازم برای تربیت معلم و ورزش طبق مقررات قانونی و تنظیم برنامه‌های ورزشی رشته تربیت‌بدنی دانشسرای عالی با نظر سازمان تربیت‌بدنی اشاره دارد. با توجه به اینکه مفاد این احکام قانونی در حال حاضر موضوعیت ندارند و در حیطه قوانین بلاموضوع قرار می‌گیرند. به علاوه، موضوع این مواد با بندهای «۱۱» و «۱۲» ماده (۱۰) قانون اهداف و وظایف آموزش و پرورش مصوب ۱۳۶۶/۱۱/۲۵، که تأمین نیروی انسانی از طریق ایجاد دانشسراها و مراکز تربیت معلم و توسعه و تعمیم تربیت بدنی در سطح مدارس و مراکز آموزشی وابسته را از وظایف این وزارت برشمرده، نسخ ضمنی شده است، لذا ضروری بود بند «و»، واژه «و معلم» از بند «ب» و تبصره ذیل ماده (۴) به پیوست طرح مزبور اضافه می‌شد.

✓ لایحه قانونی راجع به تأمین هزینه‌های باشگاه‌های منتقل شده به سازمان تربیت بدنی ایران مصوب ۱۳۵۸/۱۰/۲۹ با توجه به انقضای موعد اجرا - مهلت یکساله - در ردیف قوانین موعد منقضی قرار می‌گیرد.

✓ قانون اصلاح لایحه قانون اساسنامه کمیته ملی المپیک ایران مصوب ۱۳۶۰/۴/۳ با توجه به آزمایشی بودن دوساله لازم است در ردیف قوانین موعد منقضی قرار گیرد. لازم به توضیح است که کمیته ملی المپیک ایران در ردیف (۷) قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۳/۴/۱۹ قرار گرفت و سپس اساسنامه آن توسط مجمع عمومی و در نهایت کمیته بین‌المللی المپیک تصویب شد.

✓ مواد (۱۵)، (۴۸) و (۶۱) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۰ در حالی از قلم افتاده‌اند که این قانون در ردیف مصوبات موعد منقضی - با توجه به آزمایشی بودن - قرار می‌گیرد و ضروری است به موارد الغایی این طرح اضافه شود.

✓ تبصره‌های «۲» و «۴» ماده واحده قانون سرباز قهرمان مصوب ۱۳۷۶/۱۲/۱۳ به موجب قانون اصلاح سرباز قهرمان مصوب ۱۳۸۱/۶/۶ و ۱۳۹۱/۱۰/۳ اصلاح شدند و لازم است در ردیف پیوست طرح یاد شده قرار گیرند.

✓ قانون نحوه تأمین بودجه سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران مصوب ۱۳۷۸/۲/۱۲ مجلس شورای اسلامی؛ این قانون در قالب ماده (۷۴) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ اصلاح شد و ضروری است در قالب مصوبات اصلاحی در فهرست قوانین الغایی این طرح قرار گیرد.

نکته

✓ «بند (۳) از قانون اصلاح بعضی از مواد قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۱۳۴۹/۴/۷» در حالی به عنوان مصوبه الغایی انتخاب شده است که خود ناسخ «مواد (۳۷) و (۳۸) و تبصره ذیل آنها از قانون مصوب ۱۳۴۸/۱/۲۰» می‌باشد که نتیجه آن القای احیای مصوبه منسوخه خواهد بود.

✓ «لایحه الغای قانون انحلال سازمان تربیت‌بدنی ایران و واگذاری وظایف آن مصوب شهریورماه ۱۳۵۶ مصوب ۱۳۵۸/۴/۲۴» در حالی به عنوان مصوبه ملغی در این طرح پیشنهاد شده است که ناسخ «قانون انحلال سازمان تربیت‌بدنی ایران و واگذاری وظایف

آن مصوب ۱۳۵۶/۶/۸» می‌باشد. این امر نیز موجب القای احیای قانون مصوب ۱۳۵۶ می‌شود. جهت رفع این القاء، در قسمت پیشنهادات، پیشنهاد لازم ارائه می‌شود.

۲. مصوبات تکرار شده در سایر طرح‌های تنقیحی

متن ماده واحده طرح مزبور بیان می‌کند که احکام ورزشی قوانین به شرح پیوست لغو می‌گردد. بررسی و مطابقت این طرح با سایر طرح‌های مشابه نشان می‌دهد که ۵ مورد از مواد نگاشته شده در طرح تنقیح قوانین ورزشی (ردیف ۱ تا ۵) در سایر طرح‌های تنقیحی نیز تکرار شده‌اند. به عبارت دقیق‌تر در طرح تنقیح قوانین ورزشی موادی از یک قانون برای لغو انتخاب شده‌اند که در سایر طرح‌های تنقیحی کل متن قانون برای لغو پیشنهاد شده‌اند؛

✓ ردیف (۱) از پیوست طرح تنقیح قوانین ورزشی (عبارت «و تعمیم ورزش‌های بدنی» از بند «۳» ماده (۱۲) قانون شورای عالی معارف مصوب ۱۳۰۰/۱۲/۲۰) در ردیف (۵) از پیوست طرح الغای برخی قوانین از تاریخ ۱۲۸۵/۰۶/۱۸ تا ۱۳۰۹/۱۲/۳۰ (قانون شورای عالی معارف)،

✓ ردیف (۲) پیوست طرح تنقیح قوانین ورزشی (بند «ح» ماده (۳) از قانون مالیات املاک مزروعی و مالیات بر درآمد مصوب ۱۳۲۸/۰۴/۲۹) در ردیف (۷۵) از پیوست طرح تنقیح قوانین مالیاتی کشور (قانون املاک مزروعی و مالیات بر درآمد مصوب ۱۳۲۸/۰۴/۲۹)

✓ ردیف (۳) پیوست طرح تنقیح قوانین ورزشی (بند «ح» ماده (۳) از قانون مالیات بر درآمد مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۱۰) در ردیف (۱۲۶) از پیوست طرح تنقیح قوانین مالیاتی کشور (قانون مالیات بر درآمد مصوب ۱۳۳۴/۰۵/۱۰)

✓ ردیف (۴) پیوست طرح تنقیح قوانین ورزشی (بند «ح» ماده (۳) از قانون مالیات بر درآمد و املاک مزروعی و مستغلات و حق تمبر مصوب ۱۳۳۵/۰۱/۱۶) در ردیف (۱۲۸) از پیوست طرح تنقیح قوانین مالیاتی کشور (قانون مالیات بر درآمد و املاک مزروعی و مستغلات و حق تمبر مصوب ۱۳۳۵/۰۱/۱۶)

✓ ردیف (۵) پیوست طرح تنقیح قوانین ورزشی (ماده (۱۰۲) و جزء «۵» بند «ت» ماده (۱۲۴) از قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۴۵/۱۲/۲۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی) در ردیف (۱۹۲) از پیوست طرح تنقیح قوانین مالیاتی کشور (قانون مالیات‌های مستقیم (بجز مواد (۱۶۰) و (۱۷۳) که معتبر می‌باشند) مصوب ۱۳۴۵/۱۲/۲۸) و ردیف (۲۳۸) از پیوست طرح تنقیح قوانین مالیاتی کشور (قانون اصلاح پاره‌ای مواد قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۴۵/۱۲/۲۸ و الحاق موادی به قانون مذکور مصوب ۱۳۴۸/۱۲/۲۴)

با این حال، با توجه به اینکه دیگر طرح‌های تنقیحی نام برده شده، در حال حاضر صور قانونی به خود نگرفته‌اند و این احتمال وجود دارد که در طی مسیر قانونگذاری از هر جهت مشکلی پیش آید، لذا از این حیث وجود این موارد در طرح ارائه شده نه تنها زائد به نظر نمی‌رسند بلکه ضروری نیز می‌باشند.

۳. مصوباتی که بدون دلیل برای تنقیح پیشنهاد شده‌اند

✓ «ماده (۴۴) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸» در پیوست طرح ارائه شده در حالی برای لغو پیشنهاد شده است که منسوخه، منتفی و منقضی نیست و می‌تواند محل اشکال برای شورای نگهبان باشد. ازسوی دیگر، نظر به ضروریات موجود این مصوبه مهم می‌بایست در ردیف قوانین معتبر قرار گیرد و لغو آن می‌تواند مشکلاتی را برای وزارت ورزش و جوانان به‌وجود آورد.

✓ ماده (۷) و (۸) از قانون تأسیس سازمان تربیت بدنی ایران مصوب ۱۳۵۰/۳/۲۳ به تشکیل شورای سازمان تربیت‌بدنی و وظایف و اختیارات آن شورا اشاره دارد. وزارت ورزش و جوانان ضمن معتبر دانستن این مصوبات به این نکته تأکید دارند که لغو این دو ماده می‌تواند موجب اخلال در امور ورزشی و ایجاد نابسامانی شود، لذا ازسوی وزارت ورزش و جوانان حذف آنها از موارد الغایی پیشنهاد شده است. با این‌حال، ضروری است عبارت «با صدور فرمان همایونی» از ماده (۷) قانون تأسیس سازمان تربیت بدنی ایران مصوب ۱۳۵۰/۳/۲۳ در ردیف موارد الغایی جایگزین شود.

نتیجه‌گیری و پیشنهاد

کلیات، ضرورت و اهمیت تنقیح قوانین ورزشی مورد تأیید است، با این‌حال پیشنهاد می‌شود جهت حفظ جامعیت طرح ارائه شده و رفع نواقص آن ملاحظات فوق‌الذکر رعایت شوند؛ موارد دیده نشده قید شوند، مصوبات مهم که منجر به بروز مشکلاتی برای

دستگاه‌های مربوطه می‌شوند بی‌دلیل لغو نشوند و به‌گونه‌ای عمل نشود که منجر به تلقی پابرجا ماندن مصوبات منسوخه شود.

به‌علاوه، با توجه به بند «۵-۱» از ماده (۳) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵، تبصره ماده واحده طرح ارائه شده زائد می‌باشد و ضمن پیشنهاد حذف آن، نظر به لزوم رعایت حقوق مکتسبه افراد و جلوگیری از تضییع احتمالی حقوق آنان در نتیجه اعلام نسخ برخی از قوانین، شایسته است عبارت ذیل در قالب یک تبصره ذیل ماده واحده افزوده شود:

«تبصره - اعلام نسخ این قوانین، منجر به سلب حقوق مکتسبه افراد که در نتیجه وضع این قوانین ایجاد شده است، نخواهد شد».

در نهایت لازم به ذکر است که مجلس شورای اسلامی می‌تواند با تسریع در تصویب طرح تنقیح قوانین ورزشی به تدوین بهتر و تصویب سهل‌تر لوایح مربوط به قانون جامع ورزش کشور و نیز قانون اهداف و وظایف وزارت ورزش و جوانان - که در دستور کار دولت قرار دارند - کمک کند.

پیشنهاد مرکز پژوهش‌های مجلس با رعایت ملاحظات فوق به شرح پیوست ارائه شده است؛

عنوان طرح: تنقیح قوانین ورزشی

ماده واحده - به موجب این قانون، احکام ورزشی قوانین به شرح پیوست لغو می‌گردد.

تبصره - اعلام نسخ این قوانین، منجر به سلب حقوق مکتسبه افراد که در نتیجه وضع این قوانین ایجاد شده است، نخواهد شد. همچنین اعلام نسخ قوانینی که متضمن نسخ سایر قوانین است، منجر به تجدید اعتبار حقوقی قوانین اخیر نخواهد شد.

پیوست‌ها

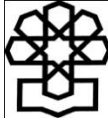
۱. عبارت «و تعمیم ورزش‌های بدنی» از بند «۳» ماده (۱۲) قانون شورای عالی معارف مصوب ۱۳۰۰/۱۲/۲۰.
۲. بند «ح» ماده (۳) از قانون مالیات املاک مزروعی و مالیات بر درآمد مصوب ۱۳۲۸/۴/۲۹.
۳. بند «ح» ماده (۳) از قانون مالیات بر درآمد مصوب ۱۳۳۴/۵/۱۰.
۴. بند «ح» ماده (۳) از قانون مالیات بر درآمد و املاک مزروعی و مستغلات و حق تمبر مصوب ۱۳۳۵/۱/۱۶.
۵. ماده (۱۰۲) و جزء «۵» بند «ت» ماده (۱۲۴) از قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۴۵/۱۲/۲۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی.
۶. تبصره ماده (۳۸) قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۴۸/۱/۲۰.
۷. تبصره «۲» ماده (۳۷) قانون اصلاح بعضی از مواد قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۱۳۴۹/۴/۷.
۸. مواد (۲)، (۳)، (۵)، (۱۰)، (۱۶)، عبارت «با صدور فرمان همایونی» از ماده (۷)، واژه «معلم» از بند «ب»، بند «و» و تبصره ذیل ماده (۴) از قانون تأسیس سازمان تربیت بدنی ایران مصوب ۱۳۵۰/۳/۲۳.
۹. بند «۱۳» ماده (۲۷) از قانون تشکیل انجمن ده و دهبانی مصوب ۱۳۵۳/۱۲/۲۵.
۱۰. بند «۴» ماده (۴۹) از قانون اصلاح قانون تشکیل انجمن‌های شهرستان و استان مصوب ۱۳۵۵/۳/۲۶.

۱۱. اساسنامه سازمان مراکز جهانگردی برای ورزش‌های زمستانی مصوب ۱۳۵۶/۲/۲۹ و اصلاح ماده (۹) اساسنامه سازمان مراکز جهانگردی برای ورزش‌های زمستانی مصوب ۱۳۵۷/۳/۳۰.
۱۲. لایحه قانونی ادغام شرکت‌های وابسته به وزارت اطلاعات و تبلیغات مصوب ۱۳۵۸/۱/۲۱.
۱۳. قانون انحلال سازمان تربیت بدنی ایران و واگذاری وظایف آن مصوب ۱۳۵۶/۶/۸.
۱۴. لایحه قانونی الغای قانون انحلال سازمان تربیت بدنی ایران و واگذاری وظایف آن مصوب شهریور ماه ۱۳۵۶ مصوب ۱۳۵۸/۴/۲۴.
۱۵. لایحه قانونی راجع به تأمین هزینه‌های باشگاه‌های منتقل شده به سازمان تربیت بدنی ایران مصوب ۱۳۵۸/۱۰/۲۹.
۱۶. اساسنامه کمیته ملی المپیک ایران مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۱۵.
۱۷. لایحه قانونی راجع به معافیت از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی یک قطعه سالن بادی ورزشی مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۱۸.
۱۸. لایحه قانونی راجع به اداره و انجام امور استخدامی و پرسنلی و بهره‌برداری از کانون‌های ورزشی و فرهنگی اسلامی جوانان (کاخ‌های جوانان سابق) مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۲۲.
۱۹. لایحه قانونی راجع به واگذاری سه باب از خانه‌های کوی سیزده آبان متعلق به سازمان تربیت بدنی ایران به سه نفر از کارگران باشگاه استقلال مصوب ۱۳۵۸/۱۲/۲۵.
۲۰. قانون اصلاح لایحه قانون اساسنامه کمیته ملی المپیک ایران مصوب ۱۳۶۰/۴/۳ کمیسیون شماره ۲۱ (سازمان‌های وابسته به نخست‌وزیری) مجلس شورای اسلامی.
۲۱. تبصره «۶۵» از قانون بودجه سال ۱۳۶۳ مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۳۰.
۲۲. مواد (۱۵)، (۴۸) و (۶۱) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۰.
۲۳. قانون نحوه تأمین بودجه سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران مصوب ۱۳۷۸/۲/۱۲.
۲۴. تبصره «۲» و «۴» ماده واحده قانون سرباز قهرمان مصوب ۱۳۷۶/۱۲/۱۳.

منابع و مآخذ

- قوانین اصلی و مرتبط با موضوع تربیت بدنی و ورزش کشور.

شماره مسلسل: ۱۴۹۵۱

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: اظهار نظر کارشناسی درباره: «طرح تنقیح قوانین ورزشی»

نام دفاتر: مطالعات فرهنگی و مطالعات حقوقی (گروه تربیت بدنی و ورزش)

تهیه و تدوین: صادق ستاری فرد

ناظر علمی: سینا کلهر

منتقاصی: کمیسیون فرهنگی

همکار: حسین عبدالهی (دفتر حقوقی)

همکاران خارج از مرکز: —

اظهار نظر کنندگان خارج از مرکز: —

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ شروع مطالعه: ۱۳۹۵/۴/۲۹

تاریخ خاتمه مطالعه: ۱۳۹۵/۵/۲۵

تاریخ انتشار: ۱۳۹۵/۵/۲۵